

Full de calendari 24.02.1969

Amb pocs dies de diferència s'ha complert vuitanta anys del naixement, i cinquanta de la mort, d'un gran artista nascut a les nostres terres, a desgrat que els seus cognoms, Rodríguez Hernández, dos patronímics castellans, semblen desmentir-ho. Es cert que al poble del seu naixement, Mora d'Ebre, la proximitat de l'enllaç ferroviari va portar-hi, a les darreries del segle passat, alguns treballadors de l'interior. Per motius purament eufòrics, sembla, l'artista va fer-se dit tota la vida, - la seva curta vida- el nom de fonts precedit d'un altre nom sonor i prestigiat a la Història, Juli. Parlem, doncs de l'escultor Juli – Antoni, mort a l'edat de trenta anys, al Sanatori de Villa Luz, a la Capital de l'Estat. Un diari barceloní de la tarda va recollir a la secció "*Fa cinquanta anys*", el ressò periodístic de la visita de Romanones a una exposició oferta per la Societat d'Amics de l'Art madrilenya: segons les meves dades, tanmateix, aquesta exposició comprenia una sola obra: el grup per al mausoleu de la família Lemonier. Per fer-nos una idea de l'èxit assolit per aquesta mostra, un diari de l'època afirmava que un públic de totes classes i condicions desfilava davant les escultures, "*desde los primates de la aristocracia y los señores Romanones y Dato, hasta los albañilesque volvian de su trabajo*". El comentari té interès, perquè l'art d'aquest escultor va tenir una eficàcia i un accés directe, cap al públic menys preparat, que explica segurament, en poca o molta part, l'encert magnífic dels regidors de l'Ajuntament de la nostra Ciutat, quan optaven per la versió Juli-Antoni, en el concurs adreçat a commemorar dignament la defensa de Tarragona contra l'exèrcit de Napoleó. Gràcies a aquesta obra, com en van fer adonar novellament, la nostra ciutat compta amb un important privilegi: està representada plàsticament per la figura femenina del grup, és a dir, Tarragona posseeix una interpretació figurativa, d'alt valor artístic, la qual cosa no esdevé a gaires ciutats del món. Per això és que la Llibreria de la Rambla ha adoptat aquesta bella figura simbòlica, i la utilitzada a la capçalera dels seus impresos. Juli-Antoni visqué obsedit per la possibilitat de representar plàsticament unes essències que ell intuïa: a mig camí entre modernisme i noucentisme, però estranyament sensible a ambdós corrents artístics, sabent-ne sintetitzar la part millor, el seu contacte amb el poble, autèntic i que provenia, segurament, de l'origen humilíssim, maldà per reflectir-lo en una sèrie, romanesca incompleta, que havia de retratar no res menys que el poble espanyol: dos anys abans de morir, la primavera de 1917, Juli-Antoni deia a Salaverría: "*un projecte que potser és temerari: una descripció plàstica de la nostra gent...cal intentar-ho. Fins ara he reproduït exemplars de Castella; després... arribaré a Andalusia i a Aragó, modelaré mariners de Llevant i del Cantàbric...*" Gràcies a afortunades circumstàncies, una gran part de les obres que he esmentat en aquest full de calendari, es troben entre nosaltres. Per bé que al Museu d'art Modern de Madrid va existir una Sala, aquesta, inexplicablement, fou desmuntada; els tarragonins esperem de comptar amb un museu Juli-Antoni, artista d'estranya vigència, que resisteix totes les brutals revisions del nostre avui artístic. I la Tarragona que ell cisellà és la millor Tarragona, la Tarragona que nosaltres voldríem eterna. Bona nit."

Josep Anton Baixeras Sastre. **Fulls de calendari**. Fundació d'Estudis Socials Josep Recasens, 2003. Pàg.106-107

